

KODAS SB2M

METODAS TESTUOJAMŲ ŠEIMŲ SUDARYMAS ATIDALIANT ŠEIMA

REKOMENDUOJAMAS LAIKAS

Sau	Vas	Kov	Bal	Geg	Bir	Liep	Rug	Rug	Sp	Lap	Gr
-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	----	-----	----

SĄLYGOS

- Sudarinėti naujas ir testuotinas bičių šeimas tuo metu, kai yra galimybė turėti suporuotas motinas, birželio – liepos mėn
- Aplinkoje būti pakankamai žiedadulkių ir nektaro, užtikrinti visavertę mitybą

REIKALINGA TURĖTI

- ✓ Dauginti iš stiprių ir sveikų šeimų
- ✓ Geriausiai daugiaaukštis avilys su sietu dugne, koriai su vaškuolėmis ir koriais
- ✓ Žinomos kilmės motinos, kilusios iš 3 negiminingų motinų
- ✓ Maisto atsargos iš kitų šeimų, t.y duonelė ir/ar medus, cukrus
- ✓ Varozės erkių apdorojimo priemonės (juostelės, arba rūgštiniai preparatai (oksalo, pieno, skruzdžių rūgštys)

ĮGYVENDINIMAS

1. Į avilio aukštą įdedama 3 dirbtiniai ir 2 pasiūti koriai, paliekant tarpą 5 rėmams

2. surandama stipri bičių šeima, iš jos paimama 3 rėmai dengtų perų ir 2 rėmai su maistu (žiedadulkės, medus)

3. Rėmai imami tokie, ant kurių aptūpta bičių bent 70 proc. Atsargiai įvertinama, kad nepatektų senoji motina į kuriamą naują šeimelę.

4. rėmai su aptūptomis bitėmis perkeltami į paruoštą tarpą. Įdedama motina narvelyje, užklijuota išėjimo anga su kandi tešla. Būtinai apdoroti nuo erkių iš karto, nieko nelaukiant, nes rudenį gydyti nebus galima.

PROCEDŪRA

5. Jei trūksta lizde bičių, papildomai nupurtome nuo 1 – 2 korių bičių, kad įdėti 5 koriai su bitėmis būtų aptupti virš 70 proc

6. jei reikalinga, pamaitinti bites.

ĮSPĖJIMAI IR PATARIMAI

- Sukurti visas 12 šeimų tą pačią dieną. Motinų kilmė turi būti iš 3 skirtingų genetiškai motinų. T.y. iš kiekvienos motinos įduodama po 4 ar daugiau dukteris, taip sukuriama 3 skirtingos linijos. Pageidautina kad bent viena linija būtų iš bitininko – selekcininko, o kitos ar bent viena iš svetimų bitininko selekcininko, apsimainant jas.
- Jei įmanoma, sukurti po 1 šeimelę iš atskiros kiekvienos šeimos donores, t.y. 12 šeimelių sukurti iš kitų stiprių 12 šeimų. Jei norima galima sukurti ir daugiau šeimelių.
- Jei įmanoma, naujai sudarytomis 12 šeimelių, skirti naują skyrių bent už 3 km. nuo to skyriaus iš kurio buvo dauginamos bitės. Jei tai padaryti nėra įmanoma, reikia nupurtyti bičių nuo 2 dengtų perų rėmų.
- Įsitikinti, kad bitės galės išlaisvinti įdėtą naują motiną. Sumažinti laką taip, kad būtų išvengta vagiavimo.
- Visas testuojamas bites (12 šeimų ar daugiau) laikyti 1 skyriuje. Kitų bičių (netestuojamų) tame pačiame skyriuje nelaikyti.
- Iš karto ir nedelsiant pradėti gydymą prieš erkes, nes rudenį gydyti nebus galima. Tų pačių metų rudenį nustatomas erkėtumo lygis bičių šeimoje.

PAPILDOMA INFORMACIJA

- Standard methods for rearing and selection of *Apis mellifera* queens (Büchler *et al.*, 2013)

- Standard methods for estimating strength parameters of *Apis mellifera* colonies (Delaplane *et al.*, 2013)

AGT Methodenhandbuch

(www.toleranzzucht.de/zuchtprogramm/methodenhandbuch/)

Virtual testing apiary (www.smartbees-fp7.eu/extension)

Selektion der Honigbiene (IWF Wissen und Medien gGmbH, Nonnenstieg 72 D- 37075 Göttingen) Video material